

Külas käis loodusnaine Kristel Vilbaste

Põltsamaa Raamatukokku tuli külla Kristel Vilbaste, kes on andnud välja hulganisti looduseteemalisi raamatuid, aga nagu ta isegi ütles, siis arvu ta enam ei tea, sest pole olnud mahti raamatute kokkulugemisega tegelda.

Kui me külalisega eelkoleppeid sõlmisime, siis meeldis mulle tema konkreetsus. Ta tõi välja kohe päevad, mis talle sobivad või siis mitte, mil ta teeb kirjatööd ja milline aeg on pühendatud aiatöödele.

Kristel Vilbaste saabudes tekkis mul põgusa kümne minuti vestluse järel juba hulganisti küsimusi. Ta äratas kohe usaldust ja nii kasutasingi oma hetkeks tekkinud eelisvõi-

malust, samas ise mõeldes, et ei tohi külalist eksitada, sest ilmselt vajab ta veidike kohanemisaega. Nõnda „viimasel minutil“ ma ta kuulajate ette juhatasingi. Õnneks kõik sujus kohe algusest peale.

Kuidagi imelik on nimetada meie külalist lihtsalt kirjanikuks, sest ta ei pane ainult lugusid kirja, vaid on väga teadlik sellest, mida kirjutab. Tihti on ta tegemistes kaasabilised

ja kindlasti talle ka tugev mõju nii vanavanemate kui ka vanemate poolt. Tema vanaisa Gustav Vilbaste tegeles loodusteadusega ja on andnud välja raamatu ravimtaimedest. Vanaema Ellen (esimene õpetatud naisaednik Eestis) on mingil perioodil elanud isegi Põltsamaal, siit lahkunud ja korra tagasi pöördunud, töötades 1938.a ja uuesti 1942.a ETK Põltsamaa aiandi puukoolis aednikuna. Kristel Vilbaste mainis korduvalt ka oma elukaaslast Mikk Sarve, keda täna küll meie seas kahjuks enam ei ole.

Kõige enam meeldib loodusnaisele kirjutada allikatest ja sellises võtmes, kus räägitakse ka allikatest pärismuuslugusid ning nende mõjust – kommetest, rikkaks saamisest, tervenemisest jne. Ta mainis veel, et botaanikateadus on teda alati lummanud. Loodus meie ümber on nii rikkalik, väikesed lapsed oskavad seda tunnetada. „Tunnete seda lõhna, mis on õunapuudel, see on

Külas loodusajakirjanik ja kirjanik

Kristel Vilbaste

Loodus meie ümber on nii rikkalik.

lihtsalt hulluks ajav,” ütles ta tähendusrikkalt. Tõepoolest, õhtul koeraga jalutades seisatasin ma õunapuu all ja tundsin end uuest kui lapsepõlves, lastes õiteilul ja lõhnal ennast joovastada.

Räägime eestimaistest taimedest.

Kas metsas kasvanud taim on väekam kui aias.

Kuidas tegelda taimedega nii, et kogumiskirg ei tapaks, vaid aina tugevdaks armastust nende vastu.

Taimed rahva keeles ja meeles

Kristel Vilbaste jagas ka õpetussõnu, näiteks seda, kui kaua on mõistlik ravimtaimi säilitada. Maapealsetel taimedel on see kaks aastat ja juurtel kolm. Hiljem on mõistlik ravimtaimed hävitada, aga et kogu hea kraam lihtsalt raisku ei läheks, siis põletasid nad Mikuga seda ahjus. Oluline ongi just tunnetus.

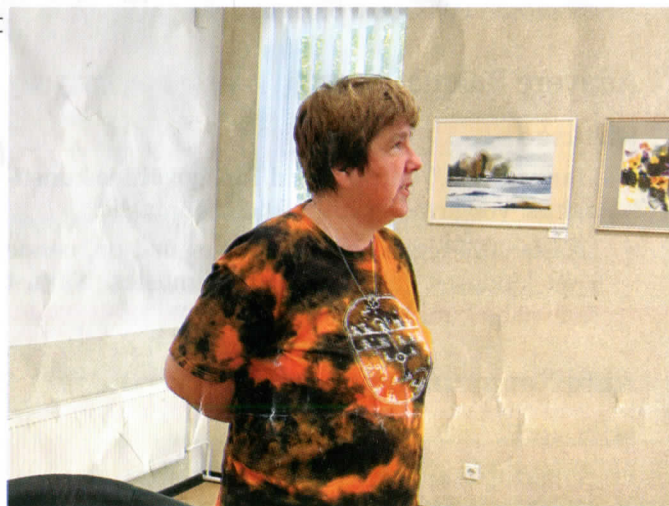
„Kas te moosi teete veel?“

„Kas te marju käite korjamas?“

Kõlasid küsimused, mis tõid meid taas maa peale. Väga palju saab ise ära teha nii nagu vanasti. Kõik meie ümber on küll muutumises, aga me ei tohi unustada ka olnut.

Põltsamaa Raamatukogus on mitmeid külalise raamatuid, ka tema viimane teos „Tosin tervendavat taime“ on nüüd meie kogu saadaval.

VIIVIKA LEPP

Botaanika on Kristel Vilbaste jaoks alati lummanud.